

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 13 marca 2023 r.

Poz. 2362

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.257.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 10 marca 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LIII/377/2023 Rady Gminy Bestwina z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, w części określonej w § 1 pkt 2 ww. uchwały, jako sprzecznej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako „Konstytucja RP”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 6 lutego 2023 r. Rada Gminy Bestwina podjęła uchwałę Nr LIII/377/2023 zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, dalej jako: „uchwała”.

W podstawie prawnej uchwały wskazano art. 18 ust 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.).

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 8 lutego 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała jest niezgodna z prawem.

W § 1 kwestionowanej uchwały Rada Gminy Bestwina wskazała, że: *W uchwale nr VII/50/2019 Rady Gminy Bestwina z dnia 20 maja 2019 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych wprowadza się następujące zmiany:*

- 1) w § 1 wyraz „150%” zastępuje się wyrazem „200%”
- 2) w § 2 wyraz „150%” zastępuje się wyrazem „200%”.

Należy wskazać, że w wyniku porównania treści kwestionowanej uchwały oraz uchwały zmienianej, organ nadzoru stwierdził, że regulacja zawarta w § 1 pkt 2 przedmiotowej uchwały dotknięta jest wadą prawną w stopniu uniemożliwiającym jej zastosowanie. Treść § 1 i 2 w brzmieniu nadanym uchwałą Nr VII/50/2019 Rady Gminy Bestwina z dnia 20 maja 2019 r. jest następująca:

§ 1 . 1. Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku dla osób i rodzin, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, dochód osoby w rodzinie lub dochód rodziny nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków na pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych, dla osób i rodzin, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, dochód osoby w rodzinie lub dochód rodziny

nie przekracza wysokości 150% kryterium dochodowego, określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bestwina.

Tym samym § 2 uchwały zmienianej w żaden sposób nie reguluje kwestii, o których mowa w § 1 pkt 2 uchwały zmieniającej. Organ nadzoru wskazuje, że z art. 2 Konstytucji RP wynika, że *Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Wśród szczegółowych reguł wyprowadzonych z art. 2 wymienia się m.in. podział władz, niezawisłość sądów i prawo każdego do sądu, do uczciwego oraz bezstronnego wymiaru sprawiedliwości, przestrzeganie zasad poprawnego prawotwórstwa, jawność i jasność prawa, niedziałanie prawa wstecz* (P. Winczorek „Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., wyd. Liber, Warszawa 2000, s. 15). Dodatkowo należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 22 maja 2002 roku (sygn. akt K 6/02) podniósł, iż *przepisy prawne muszą być formułowane w sposób poprawny, precyzyjny i jasny. (...) Wymóg jasności oznacza nakaz tworzenia przepisów klarownych i zrozumiałych dla ich adresatów, którzy od racjonalnego ustawodawcy oczekiwać mogą stanowienia norm prawnych niebudzących wątpliwości co do treści nakładanych obowiązków i przyznawanych praw. Z tak ujętej zasady określoności wynika, że każdy przepis prawny winien być skonstruowany poprawnie z punktu widzenia językowego i logicznego - dopiero spełnienie tego warunku podstawowego pozwala na jego ocenę w aspekcie pozostałych kryteriów. Naruszeniem Konstytucji jest stanowienie przepisów niejasnych, wieloznacznych, które nie pozwalają obywatelowi na przewidzenie konsekwencji prawnych jego zachowań. Niezastosowanie się zaś rady gminy do powyższych wymogów traktuje się jako istotne naruszenie prawa. Wielokrotnie Trybunał zwracał uwagę na zasadę racjonalności ustawodawcy, podkreślając, że legislacja nieracjonalna nie może być w demokratycznym państwie prawnym uznana za przyzwoitą, nawet jeżeli będzie spełniała wszelkie formalne kryteria poprawności (wyrok TK z 17.05.2005 r., P 6/04). Wyeliminowanie z systemu prawa normy obciążonej wskazanymi powyżej wadami jest możliwe tylko wtedy, gdy mają one charakter kwalifikowany. Sytuacja taka będzie miała miejsce, gdy wątpliwości wynikających z nieprecyzyjności lub niejasności przepisu nie da się usunąć, przy zastosowaniu reguł wykładni prawa ogólnie przyjętych na gruncie danej kultury prawnej, a ich konsekwencją będzie naruszenie interesów adresatów norm, niejednolitość stosowania prawa, nieprzewidywalność rozstrzygnięć (zob. np. wyrok TK z 9.06.2015 r., SK 47/13).*

W ocenie organu nadzoru postanowienie zawarte w § 1 pkt 2 kwestionowanej uchwały zmieniającej dotknięte jest istotną wadą, która skutkuje wprowadzeniem sprzeczności przepisów uchwały zmienianej w stopniu uniemożliwiającym jego zastosowanie. W związku z powyższym konieczne jest stwierdzenie nieważności kwestionowanego aktu w części objętej § 1 pkt 2 uchwały. Należy przy tym podkreślić, że dla dokonania zmiany wysokości kryterium dochodowego wystarczająca jest regulacja zawarta w § 1 pkt 1 uchwały zmieniającej, bowiem odnosi się ona do całego § 1 uchwały pierwotnej, a zatem do treści zawartej zarówno w ust. 1 jak i ust. 2 tego przepisu. Wyeliminowanie z obrotu prawnego § 1 pkt 2 uchwały zmieniającej tym samym przywróci stan zgodności z prawem kwestionowanego aktu.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LIII/377/2023 Rady Gminy Bestwina z dnia 6 lutego 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na pomoc w formie posiłku i pomoc rzeczową w postaci produktów żywnościowych – w części określonej we wstępie niniejszego pisma, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz